

Lupa poiketa luonnonsuojelulailla rauhoitettujen lajien rauhoitussäännöksistä; sammalnäytteiden keruu lajinmäärittystä varten Priodiversity LIFE -hankkeessa

HAKIJA

luontotiedon asiantuntija [REDACTED] Priodiversity LIFE-hanke

VIREILLE

2.4.2025

HAKEMUS

Hakija työskentelee Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksella Priodiversity LIFE-hankkeessa luontotiedon asiantuntijana. Hakijan tehtävänä on kerätä Pohjois-Pohjanmaan maakunnan alueelta puuttuvaa luontotietoa. Suunnitelmissa on tarkistaa seuraavien rauhoitettujen sammallajien esiintymispaikkoja: lapinsirppisammal (*Hamatocaulis lapponicus*), kiiltosirppisammal (*Hamatocaulis vernicosus*) ja isonuijasammal (*Meesia longiseta*).

Koska sammallajien varma lajinmäärittäminen edellyttää sammalnäytteen mikroskooppista tarkastelua, haetaan lupaa poiketa luonnonsuojelulain säädöksistä näiden lajien keräämiseksi maastosta. Mikäli lajeja löydetään maastossa, lajia tullaan keräämään vain lajinmäärittämisen kannalta tarpeellinen määrä. Lajinmäärittämisen jälkeen kerätty näyte tallennetaan Oulun luonnontieteelliseen museoon.

Lupaa haetaan aikavälille 1.6.- 30.9.2025. Hakija anoo luvan täytäntöönpanoa ennen luvan tuleamista lainvoimaiseksi, sillä maastotyöt on tarkoitus aloittaa heti kesäkuun alussa.

POHJOIS-POHJANMAAN ELY-KESKUKSEN RATKAISU

Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus myöntää haetun luvan luonnonsuojelulailla rauhoitettujen sammalten keräämiseen ja tilapäiseen hallussapitoon.

Lupaa saa käyttää seuraavin ehdoin:

1. Lupa on voimassa 1.6. - 30.9.2025 Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen toimialueella.
2. Tätä lupaa saavat käyttää vain hakemuksessa mainitut henkilöt hakemuksen mukaisesti;
3. Lupa on pidettävä mukana inventointeja tehtäessä ja esitettävä pyydettyäessä valvontaan oikeutetulle henkilölle;
4. Kerättävät näytemäärät tulee suhteuttaa populaatioiden ja esiintymien kokoon: keruu ei saa vaikuttaa lajin suotuisaan suojelutasoon tai paikallispopulaation elinkelpoisuuteen. Sammalnäytteiden osalta, mikäli kyseessä on aiemmin tuntematon havaintopaikka ja lajia esiintyy

paikalla riittävästi, tulee näyte kerätä siten, että saadaan museon pitkäaikaisiin kokoelmiin soveltuva näyte; ohjeellinen kerättävä näytemäärä esiintymää kohti on 1 - 50 cm². Muussa tapauksessa voidaan kerätä korkeintaan 3 versoa/esintymä lajinmäärittystä varten;

5. Rauhoitettujen kasvilajien näytteet tulee luovuttaa määrityksen jälkeen Oulun yliopiston kasvimuseon kokoelmiin asianmukaisine näytetietoineen. Mikäli yliopistolla ei ole tarvetta näytteille, ne tulee hävittää;
6. Toimittaessa alueilla, joiden kasvisto ja/tai eläimistö on rauhoitettu erityisillä määräyksillä, tarvitaan tämän luvan lisäksi ELY-keskuksen (yksityisten omistamalla maalla) tai alueen haltijan (valtion maalla yleensä Metsähallitus) lupa. Näillä alueilla on noudatettava lisäksi niitä ehtoja, joita toimivaltainen luvantantaja asettaa;
7. Inventoinneissa havainnoitujen rauhoitettujen sammalten esiintymätiedot tallennetaan LajiGIS-tietojärjestelmään. Luvan käytöstä on toimitettava selvitys Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselle 31.12.2025 mennessä. Selvitykseen tulee liittää lista inventoinneissa kerätyistä ja Oulun yliopiston kokoelmiin luovutetuista sammalnäytteistä.

PERUSTELUT

Luonnonsuojelulain (9/2023) 69 § mukaisesti koko maassa rauhoitetut putkilokasvit ja sammalet on lueteltu luonnonsuojeluasetuksen (30.11.2023/1066) liitteessä 3. Lapinsirppisammal (*Hamatocaulis lapponicus*), kiiltosirppisammal (*Hamatocaulis vernicosus*) ja isonuijasammal (*Meesia longiseta*) ovat koko maassa rauhoitettuja sammallajeja.

Luonnonsuojelulain 74 §:n mukaan rauhoitettua kasvia, sen osaa tai siemeniä ei saa poimia, kerätä, leikata irti, ottaa juurineen eikä hävittää. Luonnonsuojelulain 83 §:n mukaan ELY-keskus voi myöntää poikkeuksen 74 §:ssä säädetystä kiellosta, jos siitä ei ole haittaa eliölajin suotuisan suojelutason säilyttämiselle tai sen saavuttamiselle. Luonnonsuojelulain 3 § mukaan eliölajin suotuisalla suojelutasolla tarkoitetaan sitä, että laji pystyy pitkällä aikavälillä säilymään elinvoimaisena luontaisissa elinympäristöissään.

Tehtävät esiintymäkartoitukset edellyttävät luotettavaa lajinmäärittystä: kerättäviä lajitietoja voidaan jatkossa käyttää mm. maankäyttöön liittyvässä suunnittelussa, lupamenettelyissä, ympäristövaikutusten arvioinneissa tai kohteiden mahdollisissa suojeluneuvotteluissa tausta-aineistoina. Luotettava lajinmäärittäminen on siten lajien suojelutavoitteiden ja luonnonsuojelulain noudattamisen kuin myös maanomistajien oikeusturvan kannalta välttämätöntä. Luvan ehtojen mukainen yksittäisten sammalnäytteiden kerääminen ei luvan mukaisesti tehtynä heikennä niiden suotuisaa suojelutasoa.

PÄÄTÖKSEN VOIMAANTULO

Luvan mukaiset toimet liittyvät hankkeeseen, jossa kerätään puuttuvaa luontotietoa Pohjois-Pohjanmaan alueelta. Tietoja hyödynnetään jatkossa erilaisissa luonnonsuojelutehtävissä ja tiedoilla on vaikutusta myös erilaisten ympäristöön vaikuttavien hankkeiden suunnitteluun. Yleisen edun mukaista on, että tietoja saadaan kerättyä mahdollisimman kattavasti ja inventointeihin on käytettävissä koko maastokausi. Tämän takia päätöksen täytäntöönpanoa ei voida yleisen edun vuoksi lykätä.

Edellä olevan johdosta Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on päättänyt lain oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 122 § 3 momentin 3 kohdan nojalla, että tätä päätöstä on noudatettava mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Luonnonsuojelulaki (9/2023) 3 §, 69 §, 74 §, 83 §

Luonnonsuojeluasetus (30.11.2023/1066) 6 §, liitteet 3 ja 5

Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 122 § 3 mom 3 kohta

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea muutosta valittamalla Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä.

MAKSUA KOSKEVA PÄÄTÖS

Maksuitta

Perustelu

Luonnonsuojelua edistävään tutkimus- tai opetustarkoitukseen taikka ennallistamis-, kunnostus- tai hoitotoimiin myönnettävät poikkeukset ja luvat ovat maksuttomia.; 794/2024 Valtioneuvoston asetus elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten ja kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2025

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty. Asian on ratkaissut ylitarkastaja Marja-Liisa Seväkivi.

Lisätietoja päätöksestä antaa tarvittaessa ylitarkastaja Marja-Liisa Seväkivi, 0295038908, marja-liisa.sevakivi@ely-keskus.fi

LIITTEET

Valitusosoitus
Asiakirjan sähköinen hyväksymismerkintä

TIEDOKSIANTO

16.4.2025

Hakijalle, sähköpostitse

Pohjois-Pohjanmaan luonnonsuojelupiiri (sähköpostitse)

Pohjois-Pohjanmaan kunnat (sähköpostitse)

PÄÄTÖKSEN YLEISTIEDOKSIANTO

Tämä päätös annetaan tiedoksi hallintolain 62 § mukaisella yleistiedoksiannolla.
Yleistiedoksiantoa koskeva ilmoitus julkaistaan Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen verkkosivuilla: www.ely-keskus.fi/pohjois-pohjanmaa > Kuulutukset

TIEDOKSI, sähköpostitse

Ympäristöministeriö / Lymo
Suomen ympäristökeskus

Tämä asiakirja POPELY/1195/2025 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument POPELY/1195/2025 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Seväkivi Marja-Liisa 16.04.2025 10:38